

שערי ירושלים העתידיה

במאמר זה נדון על מקום שערי השבטים בירושלים העתידיה.

נתן לראות את כל המקומות המוזכרים במאמר בקובץ גוגל ארץ (לשם כך יש להתקין [Google Earth](#)).

שערים אלו מנויים בפרק מ"ח ביחזקאל:

- (ל) וְאֵלֶּה תּוֹצְאֹת הָעִיר מִפְּאֵת צְפוֹן חֲמֵשׁ מְאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה:
(לא) וְשַׁעַר הָעִיר עַל-שְׁמוֹת שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל וְשַׁעֲרִים שְׁלוֹשָׁה צְפוֹנָה שַׁעַר רְאוּבֵן אֶחָד שַׁעַר יְהוּדָה אֶחָד שַׁעַר לֵוִי אֶחָד:
(לב) וְאֵלֶּי-פְּאֵת קְדִימָה חֲמֵשׁ מְאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשַׁעֲרִים שְׁלֹשָׁה וְשַׁעַר יוֹסֵף אֶחָד שַׁעַר בְּנִימִן אֶחָד שַׁעַר דָּן אֶחָד:
(לג) וּפְאֵת-נֹגֵבָה חֲמֵשׁ מְאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה וְשַׁעֲרִים שְׁלֹשָׁה שַׁעַר שִׁמְשׁוֹן אֶחָד שַׁעַר יִשָּׁשׁכָר אֶחָד שַׁעַר זְבוּלֻן אֶחָד:
(לד) פְּאֵת-יָמָה חֲמֵשׁ מְאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים שַׁעֲרֵיהֶם שְׁלֹשָׁה שַׁעַר גָּד אֶחָד שַׁעַר אֲשֵׁר אֶחָד שַׁעַר נַפְתָּלִי אֶחָד:
(לה) סְבִיב שְׁמֹנֶה עָשָׂר אֲלֵף וְשֵׁם-הָעִיר מִיּוֹם יִקְרָא שְׁמָה:

העיר היא ריבוע של 4500 על 4500 קנים, כאשר כל קנה 6 אמות, דהיינו 27000 על 27000 אמות. אם נתרגם את המידות למיל של אלפים אמה אז נקבל 13.5 על 13.5 מיל. בתוך ריבוע זה נמצא הר הבית.

כתוב ביחזקאל מ"ה

- (א) וּבַהֲפִילְכֶם אֶת-הָאָרֶץ בְּנִחְלָה תְּרִימוּ תְּרוּמָה לִיקְנָקוּ קֹדֶשׁ מִזֶּה-הָאָרֶץ אֶרֶץ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֲלֵף אֶרֶץ וְרֹחַב עֶשְׂרֵה אֲלֵף קֹדֶשׁ-הוּא בְּכָל-גְּבוּלָה סְבִיב:
(ב) יְהִיָּה מִזֶּה אֶלֶּי-הַקֹּדֶשׁ חֲמֵשׁ מְאוֹת בְּחֲמֵשׁ מְאוֹת מְרַבַּע סְבִיב וְחֲמִשִּׁים אֲמָה מִגֶּרֶשׁ לוֹ סְבִיב:
(ג) וּמִן-הַמִּדָּה הַזֹּאת תִּמְוֹד אֶרֶץ חֲמֵשׁ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֲלֵף וְרֹחַב עֶשְׂרֵת אֲלָפִים וּבִזְיֵהָ הַמִּקְדָּשׁ קֹדֶשׁ קִדְשִׁים:
(ד) קֹדֶשׁ מִזֶּה-הָאָרֶץ הוּא לַפְּהִינִים מִשְׁרְתֵי הַמִּקְדָּשׁ יְהִיָּה הַקְּרָבִים לְשַׁרְתֵי אֶת-יִקְנֹק וְהִיָּה לָהֶם מְקוֹם לְבַתִּים וּמִקְדָּשׁ לַמִּקְדָּשׁ:

מידות הר הבית 500 על 500 קנים או 3000 על 3000 אמות, ובתוספת מגרש 50 אמה מקבלים 3100 על 3100 אמות. הר הבית הזה נמצא באמצע העיר אשר נמצאת באמצע של חלק אשר הוקדש לכהנים. מידות תחום הכהנים 25000 קנים ממזרח למערב ו- 10000 מצפון לדרום. אם נתרגם למיל, נקבל 75 מיל על 30 מיל. העיר ירושלים נמצאת באמצע תחום הכהנים והר הבית באמצע העיר.

ועדיין לא ברור היכן נמצא מרכז העיר ביחס לבית המקדש. לפי [שיחזור שלנו](#) של בית מקדש של יחזקאל, ממזרח לבית המקדש תהיה חצר פנימית של 100 על 100 אמה, מזרחה לה כותל בעובי 6

אמות, מזרחה לו חצר חיצונית 100 אמה ומזרחה לה כותל 6 אמות. לפי הבנתנו איש כמראה נחשת התחיל מדידה בפתח שער המזרחי של חצר מזרחית החיצונה כמו שכתוב בפסוק מ' ו' "ויבוא אל שער אשר פניו דרך הקדימה וכו'" ומאותה נקודה מדד את הר הבית בפסוק מ"ב ט"ו-ט"ז "והוציאני דרך השער אשר פניו דרך הקדים ומדדו סביב סביב. מדד רוח הקדים בקנה המדה חמש אמות (קרי מאות) קנים וכו'". נקודה זאת נמצאת $212=100+6+100+6$ אמות מזרחה מפני בית המקדש.

ממרכז ק"ק עד פני המקדש יהיו 74 אמות (ראה [שרטוט המקדש](#)). כיצד? חצי ק"ק 10 אמות, שתי אמות טרקסין שיהיו בבית שלישי, 40 אמות היכל, 6 אמות כותל היכל, 11 אמות אולם ו- 5 אמות כותל האולם. ביחד $286=212+74$. [במאמר על גבולות הר הבית](#) הוכחנו שאמת יחזקאל היא אמת המקדש ושוה בדיוק 51 ס"מ. מרכז ק"ק נמצא בסמוך למרכז כיפת הסלע. קואורדינטות מדויקות חושבו [במאמר המשך](#) עמ' 35. (בקובץ גוגל ארץ המצורף אפשר לראות את קואורדינטות של כל הנקודות). בית מקדש שלישי כמו העיר ורצועות השבטים יכוון בדיוק מזרחה. על כן מרכז ירושלים נמצא בדיוק 286 אמות של 51 ס"מ מזרחה ממרכז ק"ק.

מכאן אפשר לשחזר את גבולות הר הבית של 3000 על 3000 אמה שהם 1.5 על 1.5 מיל והעיר 13.5 על 13.5 מיל. נזכיר שמחנה ישראל במדבר היה 12 על 12 מיל. ובגמרא בבא בתרא ע"ה ע"ב כתוב "אמר רבה, אמר לי ההוא סבא: לדידי חזי לי ירושלים קמייתא, ותלתא פרסי היא". כלומר ירושלמית המקורית של שלש פרסאות או 12 מיל. ומדוע ירושלים עתידית תהיה 13.5 מיל? וי"ל שהר הבית של 1.5 מיל ממעט משטח ירושלים כאילו הוא נמשך צפונה, מזרחה, דרומה ומערבה. ואז נשאר שטח של 12 על 12 מיל.

נחזור לשערים. הם מנויים בכיוון השעון: צפון, מזרח, דרום, מערב. מן הסתם שערים נמצאים סימטרית ביחס לאמצע. אם בכל רוח ישנו אותו סדר נגד השעון אז שער יהודה שהוא שער שני נמצא באמצע רוח צפונית ושער בנימין שהוא שני במזרח נמצא באמצע רוח מזרחית וכן בהמשך. אבל לא התברר מהו מרחק בין שערים סמוכים, כגון בין שער ראובן לבין שער יהודה. השערה שלנו שהמרחק הוא 1500 אמה כך ששערים בצדדים מכוונים כנגד גבולות הר הבית. ואז שערים בצפון גובלים ברצועה של 1.5 מיל אשר יוצאת מהר הבית צפונה וכן ביתר הרוחות. ומה שנשאר מירושלים מחוץ לרצועות זהו 12 על 12 מיל.

סימנו את [השערים](#) בגוגל ארץ, ובהגדלה ברוחות [צפון](#), [מזרח](#), [דרום](#) ו[מערב](#). את 1500 אמה בצפון מדדנו בקו רוחב גבול צפוני ו- 1500 בדרום מדדנו בקו רוחב גבול דרומי. מאחר ומעלת אורך אחת בדרום נותנת מרחק גדול יותר מאשר בצפון, שער ראובן למשל לא נמצא בדיוק בקו אורך של שער זבולון אלא כ- 0.000008 מעלות מערבה יותר. הנקודות סומנו בקואורדינטות GPS שבהם משתמש Google Earth.

מופתים של שער יוסף

[במאמר על גבולות הר הבית](#) כתבנו בפרק 8.1 על פרידה של אברהם ולוט. ושם עשינו חשבון שכיוון זריחת השמש באותו בוקר כ"ג ניסן שנת 2024 (למנין בהר"ד) היה בממוצע 6.18 מעלות צפונה

מן המזרח. (הערה: הממוצע חושב בין תקופת שמואל לתקופת רב אדא). בפרק 8.3 הצענו קריטריון אסטרונומי לקביעת כיוון בית המקדש: כיון זריחת השמש בפסח ממוצע (דהיינו בבוקר של י"ד ניסן). קבלנו שתי תוצאות. אחת, 13.5 יום אחרי התקופה, נותנת זווית 6.1975 צפונה ממזרח ושניה 13 יום אחרי התקופה נותנת 5.971 מעלות. במאמר על [מסעות בני ישראל](#) מסע 42 כתבנו שמרכז מחנה ישראל בערבות מואב היה על ציר היוצא ממרכז ק"ק 6.1975 מעלות צפונה מן מזרח ובו זמנית על גבול מזרחי של תרומת של 75 מיל. במאמר על פרשת [ויצא](#) בפרק 9 הסברנו בפירוט את המשמעות של נקודה זאת. זהו עמק השווה של אברהם, סוכות של יעקב ובו זמנית גורן האטד, ודוּתן בה נמכר יוסף. משם בני ישראל נסעו לאורך ציר 6.1975 מעלות לגלגל. והנה התברר ששער יוסף נמצא כמעט במדויק על [ציר זה מירושלים לסוכות!](#) אכן, שער יוסף נמצא 13.5/2 מיל מזרחה ממרכז ירושלים שהם 13500 אמות או $13786=13500+286$ אמות מזרחה ממרכז ק"ק. מאידך לפי הגדרה שלנו, הוא נמצא 1500 אמות צפונה ממרכז ירושלים או ממרכז ק"ק. על כן זווית ממרכז ק"ק לשער יוסף שווה

$$\text{atan}(1500/13786)=6.2097$$

מעלות, 0.012 מעלות יותר מ- 6.1975. כתוצאה מסטייה זאת, ציר 6.1975 מעלות עובר 3 אמות דרומה ממרכז השער. אם השער יהיה ברוחב 10 אמות אז הציר עובר עדיין בתוך השער. ועכשיו מובן מדוע שער זה נקרא על שם יוסף ולא על שם בנימין, כי המשך הציר כאמור עובר דרך דוּתן בה אחים דנו את יוסף ובה הוא נמכר.

מופת זה גם מאשר את השערה שלנו שמרחק בין שערים סמוכים הוא 1500 אמה ושכלל רוח שער שני נמצא במרכז ושער ראשון קודם לו במהלך של שער.

מופתים של שער יהודה

מתברר ששער יהודה גם קשור לציר של 6.1975 מעלות אבל לא צפונה ממזרח אלא מזרחה מן הצפון. לנקודת מוצא של הציר נקרא [ציון](#). נקודה זאת נמצאת בגבול מערבי של הר הבית של 3000 על 3000 אמה ועל גבול דרומי של יבוס. במאמר המשך על [גבולות הר הבית](#) בפרק 14 ישנו דיון על גבול בין יהודה לבנימין (ראה [מפת ירושלים](#)). לפי חשבוננו שם, כתף יבוס מנגב היא הנקודה בה המשך גבול דרומי של הר הבית המקודש פוגע בכותל מערבי חיצוני. נקודה זאת נמצאת כמעט במדויק באמצע רוחב שער ברקלי. מאידך נקודה זאת נמצאת בקו רוחב פינה צפון-מזרחית של מגדל דוד ובו זמנית קו רוחב אמצע כותל מזרחי של מגדל דוד (ראה [שרטוט מגדל דוד](#) והסברים במאמר על [מגדל דוד](#)). לפי השערה שלנו בנקודה זאת דוד הציג את ארון ה' אחרי שהעלה אותו מבית עבד אדם הגתי. ומשם שלמה העלה אתו בדיוק מזרחה להר הבית דרך שער ברקלי.

כדי להבין טענה זאת נתבונן ב[שרטוט עיר דוד](#). מגדל דוד הוא מצודת ציון המקורית (הכוונה לשני רובדים תחתונים של 8 נדבכים כל אחת). אמצע כותל מזרחי שלו נמצא בדיוק על גבול מערבי של מגרש 50 אמה ביחזקאל. אם נניח שדוד הציב אוהל כעין אוהל מועד באורך 30 אמה כאשר מרכז

ק"ק היה בנקודה **ציון** אז יתברר שאמצע פתח האוהל נמצע על ציר הקברים. זהו קו אשר עובר דרך מרכז קברי אבות ומרכז קבר רחל ודרך מקום משוער של קבר דוד בקישלה. (המשך קו זה דרומה פוגע בקבר אהרן בהר רמון). הדבר נדון בפרוט יותר במאמרים אחרים. כאן אנו מביאים טענה זאת כדי להסביר את חשיבות של נקודה **ציון**.

נחבר את ציון עם שער יהודה. לפי הגדרה שלנו ציון נמצאת 1500 אמות מערבה ממרכז ירושלים. מאידך, מתוך נתונים שהבאנו במאמר המשך על **גבולות הר הבית** בפרק 16.1 מתברר שכתף יבوسی מנגב נמצא 178.2 מ' דרומה ממרכז ק"ק. מספר זה שווה 349.4 אמות של 51 ס"מ. על כן ציון נמצאת $13500+349.4$ אמות דרומה משער יהודה. הקו מציון לשער יהודה מכוון בזווית

$$\text{atan}(1500/13849.4)=6.1815$$

מעלות מזרחה מן הצפון. זהו 0.016 מעלות פחות מ-6.1975. מתברר שקו 6.1975 מעלות עובר כ-4 אמות מזרחה ממרכז השער, עדיין בתוך השער. (הערה: שיוון היה מתקיים אילו במקום 349.4 המרחק היה 313.4 אמות. לכן המופת לא כל כך תלוי בקו רוחב מדויק של ציון אלא בקו אורך שלו).

אבל עיקר המופת הוא בדבר אחר. מתברר **שהמשך הקו מציון** למרכז שער יהודה עובר במדויק דרך אוהל יעקב בשכם ודרך מזבח יהושע בהר עיבל!

נסביר את הדברים. במאמר על פרשת **ויצא** בפרק 11.6 (עמ' 40) העמדנו את **אוהל יעקב** באמצע שלישי מערבי של שדה שהוא קנה במאה קשיטה. ושם הסברנו שהוא קנה שטח של 50 על 150 אמה כנגד סכום שהוא שילם. שדה זה מתחלק כנגד משכן בנוב לעזרת נשים 50 על 50, וחצר המשכן 50 על 100. המשכן היה בחצי מערבי של החצר כאשר מרכז ק"ק היה באמצע החלק האחורי. העמדנו את השדה כך שקבר יוסף ימצא בפתח מזרחי של השדה, כאילו זה פתח עזרת נשים. מאחר ומקומו של קבר יוסף ידוע, נתן לחשב את מקום אוהל יעקב 125 אמות מערבה ממנו.

מזבח יהושע מזוהה עם מזבח שמצא אדם זרטל. ראה דיון במאמר הנ"ל בפרקים 11.7-11.9. גם מקומו נמדד ע"י GPS ונתן לזהות אותו בגוגל ארץ (הערה: דיוק המדידה בערך 5 מ'). סימנו באדום קו מציון אל מזבח זה. רואים שקו זה עובר דרך שער יהודה ודרך אוהל יעקב.

כעת אפשר לתת טעם מדוע שער אמצעי ברוח צפון נקרא שער יהודה. שער זה ע"י קו ממזבח יהושע ואוהל יעקב מכוון אל ציון, מקום אותו כבש דוד והציג בו את ארון הברית. ועוד, נחלת יהודה תהיה מצפון לתרומה באמצע אורך ארץ ישראל מדרום לצפון (זאת רצועה שביעית מתוך 13). וכבר הראנו במאמר על פרשת **ויצא** פרק 11.9 שמזבח יהושע אליו מכוון הקו מציון, נמצא בדיוק באמצע אורך ארץ ישראל.